

Тема 9. Аналіз, інтерпретація та верифікація результатів правового дослідження

1. МЕТОДИ АНАЛІЗУ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАВОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Поняття аналізу результатів

Аналіз результатів — це логічне опрацювання отриманих теоретичних та/або емпіричних даних з метою:

- виявлення закономірностей
- підтвердження або спростування гіпотез
- формування обґрунтованих висновків

Логіко-теоретичний аналіз

- Формально-логічна перевірка аргументації
- Виявлення суперечностей
- Співвідношення понять і категорій
- Узгодженість із загальною теорією права

Нормативний аналіз

- Оцінка відповідності висновків чинному законодавству
- Порівняння із судовою практикою
- Аналіз прогалин і колізій
- Виявлення потреби змін у правовому регулюванні

Порівняльний аналіз

- Порівняння національного та іноземного досвіду
- Співставлення доктринальних підходів
- Аналіз різних моделей правового регулювання

Аналіз емпіричних даних

- Класифікація результатів
- Побудова узагальнюючих таблиць
- Виявлення тенденцій
- Кореляція правових явищ

2. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ У ПРАВОВОМУ ТА СОЦІАЛЬНОМУ КОНТЕКСТІ

Поняття інтерпретації

Інтерпретація — це наукове пояснення значення отриманих результатів у системі права та соціальних відносин.

Правовий контекст

- Узгодженість із принципами права
- Відповідність Конституції
 - Співвідношення з міжнародними стандартами
- Врахування практики судів

Соціальний контекст

- Вплив результатів на суспільні відносини
- Реалістичність запропонованих змін
- Оцінка регуляторного ефекту
- Можливі соціальні наслідки

Межі інтерпретації

- Недопустимість виходу за межі отриманих даних
- Заборона маніпулятивного тлумачення
- Врахування обмежень дослідження

3. ПЕРЕВІРКА ДОСТОВІРНОСТІ ТА ОБҐРУНТОВАНОСТІ

Поняття верифікації

Верифікація — це перевірка достовірності, логічної узгодженості та доказовості отриманих результатів.

Критерії достовірності

- Логічна несуперечливість
- Повнота аргументації
- Посилання на релевантні джерела
- Відповідність емпіричній базі

Способи перевірки результатів

- Повторний аналіз даних
- Порівняння з іншими дослідженнями
- Апробація на конференціях
- Рецензування публікацій
- Експертне обговорення

Внутрішня та зовнішня узгодженість

Внутрішня узгодженість:

- відповідність меті, завданням, висновкам

Зовнішня узгодженість:

- відповідність правовій системі
- відповідність міжнародним стандартам

4. УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ

Сутність узагальнення

- Перехід від окремих результатів до системних висновків
- Формування авторської концепції
- Виділення наукової новизни

Структура підсумкових висновків

1. Теоретичні результати
2. Практичні рекомендації
3. Пропозиції щодо вдосконалення законодавства
4. Перспективи подальших досліджень

Вимоги до формулювання висновків

- Чіткість
- Конкретність
- Узгодженість із текстом роботи
- Відсутність нових аргументів, не розглянутих раніше

5. ТИПОВІ ПОМИЛКИ ПРИ АНАЛІЗІ РЕЗУЛЬТАТІВ

- Підміна аргументу
- Поспішні узагальнення
- Висновки без достатньої доказової бази
- Суперечності між розділами

Методологічні помилки

- Невідповідність результатів меті дослідження
- Відсутність верифікації даних
- Ігнорування альтернативних пояснень
- Надмірна описовість

Практичні ризики

- Формальне узагальнення
- Декларативні рекомендації
- Відсутність практичної реалізованості
- Перебільшення значення результатів